

componente ale perifericului reprezentat de elitele locale și bisericești, de ființarea datului etnic autohton, preponderent în mediul rural, ori de chestiunea învățământului etatizat global. Politicile și percepțiile existente în contextul temporal dat, componentele și consecințele lor în mentalul colectiv, statutul juridic deținut de coloniștii „împământeniți” în anumite zone sensibile, influența globalizatoare a pieții rusești, atitudinea marilor proprietari față de actul unirii din martie 1918 au constituit alte repere ale discuțiilor desfășurate în secțiunea finală a Conferinței internaționale de la Chișinău.

Fără a constitui deloc o notă aparte în terminalul dezbaterilor, considerăm că intervenția rostită în legătură cu reflectarea trecutului Basarabiei în manualele școlare românești de după anul 1989, reprezintă, prin incidența discursivă a cuprinsului dubitativ și retoric exprimat, un veridic „alter-ego” pentru năzuința dorită de către organizatori (profesorii Igor Șarov, Virgil Pâslariuc, Igor Cașu și Barbu Ștefănescu), de a ne incita și îndemna la un altfel de judecată, deloc egolatră sau „egoistorică”, referitoare la existența și perspectiva patriei comune, falie „periferică” la estul continentului, cu un trecut mereu disputat între foste și actuale centre de putere, și cu o istoriografie stăpână pe mijloacele proprii de exprimare și validarea în concertul scrisului istoric european.

Stelian Mândruț

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ NICOLAE IORGA – 70 DE ANI DE LA ASASINARE

(Cluj-Napoca, 18 noiembrie 2010)

Institutul de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române a organizat, în ziua de 18 noiembrie 2010, Conferința Științifică „Nicolae Iorga – 70 de ani de la asasinare”, prin care s-a comemorat tragica dispariție a marelui istoric român cu 70 de ani în urmă. Vocea savantului patriot a fost adusă atunci la tăcere prin forța armelor mănuite de elemente de extremă dreaptă din România, cărora i-au căzut victimă și alți prestigioși intelectuali români în împrejurările istorice din anul 1940.

Manifestarea științifică a fost deschisă prin cuvântul directorului Institutului, prof. dr. Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române, care a reliefat opera științifică a istoricului și acțiunea politică a marii personalități care a fost Nicolae Iorga.

În continuare s-au prezentat comunicările: acad. Camil Mureșanu, *Activitatea lui Nicolae Iorga în ultimii ani, consemnată în reviste de cultură din Transilvania*; prof. dr. Vasile Pușcaș, *Nicolae Iorga – „ultimul bărbat goethean”*; CȘ I dr. Lucian Nastasă, *Nicolae Iorga în conflictul „istoriografic” dintre generații*; CȘ dr. Veronica Turcuș, *Nicolae Iorga și un proiect de colaborare al elitei universitare europene*; CȘ dr. Cornel Sigmirean, *Nicolae Iorga și studenții români din Budapesta la începutul secolului al XX-lea*, și conf. dr. Marcela Sălăgean, *Poziția lui Nicolae Iorga în Consiliile de Coroană ale României din vara anului 1940*.

Comunicările prezentate și intervențiile pe marginea lor ale participanților la conferință au relevat marea implicare a celui omagiat, Nicolae Iorga, în viața științifică și culturală a țării, în cea politică din primele patru decenii ale secolului trecut, legăturile acestuia cu elita românească din întregul spațiu locuit de români și cu elitele universitare europene. Personalitatea sa științifică rămâne pilduitoare pentru toate generațiile de cercetători în domeniul Științelor Istorice de la noi care au urmat, opera istoriografică lăsată de Nicolae Iorga continuând să fie consultată mereu și să incite noi cercetări și dezbateri.

Urmare a calității științifice a comunicărilor prezentate, a problematicii tratate în cuprinsul lor, s-a convenit ca textele acestora să fie publicate, alături de alte materiale elaborate de cercetători din Institut și colaboratori ai acestuia, într-un volum aparte, pentru a fi puse la dispoziția specialiștilor din țară și străinătate informații științifice și concluzii istorice noi privind viața și opera marelui savant român, ucis cu sălbăticie în toamna anului 1940.

Veronica Turcuș